

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 291/2022-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Straku (sudca spravodajca) a sudcov Roberta Šorla a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 4Nt/82/2021 z 27. apríla 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkové východiská

1. Sťažovateľ sa neúplnou ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 4. mája 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Sťažovateľ navrhuje zrušiť napadnuté uznesenie, vec vrátiť na ďalšie konanie a vylúčiť prokurátorku Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom z konania v jeho veci.

2. Z neúplnej ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/79/2015 z 22. júna 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 5To/86/2016 zo 6. septembra 2016 uznaný vinným zo zločinu lúpeže formou spolupáchateľstva podľa 188 ods. 1 a 2 písm. d) Trestného zákona (ďalej „TZ“) s poukazom na § 20 TZ a prečinu porušovania domovej slobody formou spolupáchateľstva podľa § 194 ods. 1 a 2 písm. b) TZ s poukazom na § 20 TZ, za ktorý mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 10 rokov. Okresný súd preskúmaným uznesením návrh na povolenie obnovy konania zamietol a sťažovateľ podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ návrh na povolenie obnovy konania odôvodnil rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. novembra 2021 vo veci Mucha proti Slovenskej republike, sťažnosť č. 63703/19

a rozsudkom okresného súdu č. k. 2T/64/2015 z 15. apríla 2015, ktorým bola schválená dohoda o vine a treste (1Pv 553/14/6613) medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom a spoluobvineným [REDAKOVANÉ]. O schválení dohody o vine a treste rozhodoval rovnako ako v jeho veci predseda senátu JUDr. Miroslav Toma. Poukázal na identický popis skutku v obidvoch rozsudkoch. Po schválení dohody o vine a treste v prospech spoluobvineného mal rovnaký sudca rozhodovať aj o ponechaní sťažovateľa vo väzbe. Preskúmané uznesenie okresného súdu považuje sťažovateľ za svojvoľné s odôvodnením, že navrhovaný dôvod opodstatňoval povolenie obnovy konania podľa § 394 ods. 4 Trestného poriadku. Svojvôľa súdu mala spočívať v tom, že súd vykonal tzv. nadprácu, teda že skúmal podmienky uvedené v § 394 ods. 1, 2 a 3 Trestného poriadku, čo podľa názoru sťažovateľa nemal. Návrh na vylúčenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom sťažovateľ odôvodnil tým, že táto prokurátorka bola činná jednak vo veci sťažovateľa, ako aj vo veci spoluobvineného, čo zakladá odôvodnenú pochybnosť o jej nezaujatosti.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa vychádzal ústavný súd z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o ústavných sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv vyplývajúcich z ústavy a práv, ktoré sú zakotvené v dohovore, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučnou úlohou ústavného súdu. Táto úloha predstavuje úlohu každého orgánu verejnej moci v rámci jemu zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu predstavuje v tomto kontexte *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ku ktorého uplatneniu dôjde až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré participujú na ochrane ústavnosti. Ako vyplýva z ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu, kontrapozičný záver by predstavoval denegáciu princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (I. ÚS 139/2021, III. ÚS 149/04, III. ÚS 369/2021).

5. V nadväznosti na uvedené ústavný súd akcentuje, že princíp subsidiarity jeho právomoci je ústavným príkazom pre každú osobu v právnom slova zmysle. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá z procesnej pozície sťažovateľa namieta pred ústavným súdom porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o právnu ochranu najskôr ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu (realizácii) právomoci ústavného súdu (I. ÚS 178/04, I. ÚS 175/2014, II. ÚS 148/02).

6. Vychádzajúc z princípu subsidiarity, ústavný súd považuje za potrebné pripomenúť, že ak zákon o ústavnom súde podmieňuje prípustnosť ústavnej sťažnosti vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje sťažovateľovi na ochranu jeho práv, o to viac je podmienkou prípustnosti ústavnej sťažnosti uplatňovanie práva, ktorého porušenie sťažovateľ namieta, riadnym, zákonom predpísaným spôsobom (III. ÚS 1/04). Sťažovateľ nemá na výber, ktorý z existujúcich systémov ochrany práv využije, ale je povinný postupovať od ochrany poskytovanej inými orgánmi verejnej moci smerom k justičnej ochrane poskytovanej ústavným súdom. Iba za predpokladu, že sťažovateľ vyčerpá všetky dostupné právne prostriedky súdnej, prípadne aj inej právnej ochrany jeho základného práva a pri ich uplatnení nie je úspešný,

môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva ústavnou sťažnosťou adresovanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (I. ÚS 178/2011, III. ÚS 703/2017, IV. ÚS 193/2010).

7. Z obsahu ústavnej sťažnosti je zrejmé, že proti preskúmanému uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej má právomoc rozhodnúť inštančne nadriadený (všeobecný) súd. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre jej neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2022

Peter Straka
predseda senátu